

ปัจจัยด้านภาษาศาสตร์สังคมที่มีอิทธิพลต่อ
การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในคำภาษาไทย
Sociolinguistic Factors Affecting Variation
of CV Syllable Medial Epenthesis in Thai Words

ธัญแอนนา ทองเจือ¹

สุกัญญา เรืองจรรยา²

Received 10 September 2021

Revised 11 October 2021

Published 9 December 2021

บทคัดย่อ

คำในภาษาไทยบางคำสามารถออกเสียงได้ 2 แบบ คือ สามารถแทรกเสียงพยางค์เพิ่มในคำหรือไม่แทรกเสียงพยางค์เพิ่มในคำก็ได้ โดยการแทรกเสียงคือ การแทรกเสียงพยัญชนะ (Consonants) และสระ (Vowels) ซึ่งเป็นการเพิ่มพยางค์ในคำ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์การแทรกพยางค์ CV โดยพิจารณาจากปัจจัยทางสังคม ได้แก่ รายได้ เพศ และวัยจนลีลา ผ่านผู้บอกภาษาจำนวน 140 คน จากบริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง และนำข้อมูลภาษาที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ t-test และการวิเคราะห์ Chi-Square ผลการวิจัยพบว่าผู้บอกภาษาที่มีรายได้ปานกลางและ

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายได้สูงแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าผู้บอกภาษาที่มีรายได้ต่ำ ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้บอกภาษาที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูงจะระมัดระวังเรื่องการใส่รูปภาษาที่ได้มาตรฐานมากกว่า ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สนับสนุนงานวิจัยของอาบิตบอลและคณะ (Abitbol et al., 2018) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บอกภาษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงจะใช้รูปภาษาที่ได้มาตรฐานมากกว่าผู้บอกภาษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับอื่น ส่วนปัจจัยด้านเพศปรากฏว่าผู้บอกภาษาเพศชายจะมีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์น้อยกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง เนื่องจากผู้บอกภาษาเพศชายอาจจะมีแนวโน้มที่จะออกเสียงคำที่มีพยางค์น้อยกว่าซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเกรย์ (Gray, 2012) ในเรื่องของการสนทนาที่ผู้บอกภาษาเพศชายจะใช้รูปภาษาที่สั้นกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงที่มักจะใช้คำและพยางค์ที่ยาวขึ้น และปัจจัยด้านสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านวจนลีลา พบว่าวจนลีลาเป็นทางการจะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าวจนลีลาไม่เป็นทางการ เนื่องจากวจนลีลาเป็นทางการส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะใช้พยางค์ที่มีความยาวมากกว่าวจนลีลาไม่เป็นทางการ

คำสำคัญ: การแทรกเสียง ปัจจัยด้านภาษาศาสตร์สังคม รายได้ เพศ วจนลีลา

Abstract

This study looks at the phonological variation of Thai words in which they have two variant forms; with -CV- epenthesis in word-medial position or no -CV- epenthesis. We attempt to find explanation through the lens of sociolinguistics, be them, socio-economics, gender, and formal versus informal speech. They were 140 participants of a public company. We used One-Way ANOVA test, the independent samples t-test, and the Chi-square test to quantitatively analyze the data. Interestingly, we found considerable differences in phonological variation depending on informants' income. Those who have high and average income were likely to insert CV epenthesis in word-medial position, while those with low income showed a contradiction of having no CV epenthesis which is consistent with Abitbol et al. (2018).

They indicated that the high socio-economic status group of people tended to use more standard terms than the non-high ones. As the study for gender shown that male informants pronounced words more casually with no CV epenthesis comparing to female ones which were in accordance with Gray (2012). He stated that male pronounced words more casually and precisely comparing to female ones. Lastly, the study also showed that the informal context had an effect on phonological variation. The informants preferred to epenthesize CV in word-medial position when it came to formal contexts.

Keywords: cv epenthesis, Sociolinguistic variables, socio-economic, speech styles, gender

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสื่อสารของมนุษย์ โดยเราใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการหรือเจตนาอารมณ์ ซึ่งภาษาที่ถูกใช้ในชีวิตประจำวันมักเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านรูปศัพท์ การสะกดคำ การแปลความหมาย การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ หรือแม้แต่การออกเสียงที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางรูปภาษาอย่างมาก โดยเฉพาะในภาษาไทย ดังแสดงในข้อมูลภาษา (1)

(1)

		[nák.sàt]	~	[nák.ka.sàt]
(ก) นักซ์ตร	อ่านว่า	นัก - สัด	หรือ	นัก - กะ - สัด
		[ɔn.ha.pum]	~	[ɔn.na.ha.pum]
(ข) อุณหภูมิ	อ่านว่า	อุณ - หะ - พุม	หรือ	อุณ - นะ - หะ - พุม
		[lê:t.naj]	~	[lê:t.sa.naj]
(ค) เลศนัย	อ่านว่า	เลด - ไน	หรือ	เลด - สะ - ไน

จากข้อมูลภาษา (1) คำเหล่านี้สามารถออกเสียงได้ 2 แบบ ทั้งที่มีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์และการไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ โดยไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงในแบบใดก็ได้รับการยอมรับจากเจ้าของภาษา ซึ่งเมื่ออ้างอิงวิธีอ่านที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2554 พบว่าคำดังกล่าวบอกรหัสการอ่านคำเพียง 1 แบบ โดยเป็นการออกเสียงไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ แต่การออกเสียงในชีวิตประจำวันผู้คนได้ปรับเปลี่ยนการออกเสียงจึงทำให้เกิดการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ขึ้นมา ดังเช่นข้อมูลภาษา (1)

จากการศึกษาเพิ่มเติมพบงานวิจัยของนักภาษาศาสตร์ทางด้านภาษาไทยที่กล่าวถึงการออกเสียงคำภาษาไทยตามหลักและตามความนิยม โดยการออกเสียงตามหลัก หมายถึง การออกเสียงตามหลักภาษา และการออกเสียงตามความนิยม หมายถึง การออกเสียงที่คนในสังคมนิยมออกเสียง โดยไม่คำนึงถึงหลักภาษา ซึ่งการออกเสียงตามความนิยมไม่ถือว่าผิดหลักการอ่าน ถ้าเจ้าของภาษายอมรับและสามารถสื่อสารกันได้ (นิตยา กาญจนะวรรณ, 2560, น. 72-74) ดังแสดงในข้อมูลภาษา (2)

(2)

		[ɔ̃.dom.kʰa.tiʔ]	~	[ɔ̃.dom.ma.kʰa.tiʔ]
(ก) อุดมคติ	อ่านว่า	อุ - ดม - คะ - ตี	หรือ	อุ - ดม - มะ - คะ - ตี
		[rət.bu.ri:]	~	[rət.tea.bu.ri:]
(ข) ราชบุรี	อ่านว่า	ราด - บุ - รี	หรือ	ราด - ซะ - บุ - รี
		[mu:n.tʰá:n]	~	[mu:n.la.tʰá:n]
(ค) มูลฐาน	อ่านว่า	มูน - ถาน	หรือ	มูน - ละ - ถาน

ข้อมูลภาษาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปรากฏการณ์การแปรเสียงที่เกิดขึ้นผ่านแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม โดยนำปัจจัยทางสังคมด้านวัจนลีลามาวิเคราะห์การแปรเสียง เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าวัจนลีลาส่งผลต่อการแปรเสียง เช่น งานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1966, อ้างถึงใน Labov, 2006, pp. 141-142) ที่ผลการวิจัยพบว่าคนส่วนใหญ่ออกเสียง (r) ในวัจนลีลาเป็นทางการชัดเจนกว่าในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ อีกทั้งรูป

ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่พบเห็นได้บ่อย เช่น คำว่า เพชรบุรี พบการออกเสียง 2 แบบ คือ [p^het.cha.bu.ri:] ที่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ หรือ เพชรบุรี [p^het.bu.ri:] ที่ไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ โดยผู้บอกภาษาจะเลือกออกเสียงแบบใดแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ดังนั้นวัจนลีลาจึงเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจปัจจัยทางสังคมด้านอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คือ รายได้ จากการศึกษเพิ่มเติมพบว่ารายได้จะผันแปรกับชนชั้นทางสังคม และรูปภาพภาษาที่ใช้จะผันแปรตามชนชั้นทางสังคมที่ผู้บอกภาษาอยู่ เช่น งานวิจัยของ ลาบอฟ (Labov, 1966, อ้างถึงใน Labov, 2006, pp. 41-48) แสดงให้เห็นว่า การแบ่งชนชั้นทางสังคมจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างของรูปภาพ โดยผู้บอกภาษาชนชั้นแรงงานมักไม่ออกเสียง (r) ที่ชัดเจนมากนักแตกต่างจากผู้บอกภาษาชนชั้นสูงที่มักจะออกเสียง (r) อย่างชัดเจน และอีกหนึ่งปัจจัยทางสังคมที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา คือ ปัจจัยด้านเพศ เนื่องจากงานวิจัยในอดีต แสดงให้เห็นว่าเพศที่ต่างกันส่งผลต่อรูปภาพที่แตกต่างกัน เช่น งานวิจัยของ พินดา ธนานันท์ (2545) ที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงจะใช้รูปภาพที่ถูกต้องมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจวิเคราะห์ปรากฏการณ์การแปรเสียงคำภาษาไทยที่มีการแปรเสียงได้ 2 แบบ คือ การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ หรือการไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ผ่านปัจจัยทางสังคม 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คือ รายได้ ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านวัจนลีลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปรากฏการณ์การแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ โดยพิจารณาปัจจัยทางสังคม 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คือ รายได้ ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านวัจนลีลา

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยด้านรายได้มีผลต่อการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์หรือไม่ อย่างไร

2. ปัจจัยด้านเพศมีผลต่อการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์หรือไม่ อย่างไร
3. ปัจจัยด้านวจนลีลาที่มีผลต่อการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บอกภาษารายได้ต่ำแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์น้อยกว่าผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูง
2. ผู้บอกภาษาเพศชายแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์น้อยกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง
3. ในบริบทของวจนลีลาที่เป็นทางการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าบริบทของวจนลีลาที่ไม่เป็นทางการ

ทบทวนวรรณกรรม

1. ปัจจัยด้านรายได้

การศึกษาปัจจัยทางสังคมด้านรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้รูปภาษา ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่น่าสนใจของอาบิตบอลและคณะ (Abitbol et al., 2018) ที่ศึกษารูปภาษาของผู้ใช้ Twitter ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลที่มาจากปัจจัยทางสังคม เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตำแหน่งที่ตั้ง ช่วงเวลาของการเล่น และเครือข่ายสังคมของผู้ใช้ ส่วนข้อมูลที่เป็นตัวแปรภาษา เช่น การลดคำปฏิเสธ การไม่ออกเสียง s หรือ x ที่ตำแหน่งท้ายคำ และชุดข้อมูลคำศัพท์ โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้บอกภาษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง อาศัยอยู่แถบเหนือ และใช้ Twitter ในช่วงเวลากลางวัน นิยมใช้รูปภาษาที่ได้มาตรฐานและชุดคำศัพท์มากกว่า อีกทั้งเครือข่ายทางสังคมก็ยังส่งผลต่อรูปภาษาของผู้บอกภาษา โดยผู้บอกภาษาที่อยู่ในสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับเดียวกันจะใช้รูปภาษาที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งแตกต่างจากผู้บอกภาษาที่ไม่ได้อยู่ในสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับเดียวกันจะใช้รูปภาษาที่แตกต่างกัน (Abitbol et al., 2018)

2. ปัจจัยด้านเพศ

การศึกษาเพิ่มเติมพบงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้รูปภาษาที่ผันแปรไปตามปัจจัยด้านเพศทั้งในประเทศและนอกประเทศ เช่น ในงานของเกรย์ (Gray, 2012) กล่าวถึงรูปภาษาในการสนทนาระหว่างผู้บอกภาษาเพศชายและผู้บอกภาษาเพศหญิงว่า ผู้บอกภาษาเพศชายมีการใช้รูปภาษาที่สั้นและกระชับกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง เช่น ผู้บอกภาษาเพศชายพูดว่า ‘ผมไม่เป็นไร’ เขาต้องการสื่อว่า เขาไม่เป็นอะไรจริง ๆ แต่ในทางกลับกัน ถ้าผู้บอกภาษาเพศหญิงต้องการอธิบายความรู้สึกนี้จะมีการใช้รูปภาษาที่ยาวขึ้น เช่น ‘ฉันไม่เป็นไร ฉันจัดการปัญหาของฉันได้แล้ว ฉันไม่ได้ต้องการความช่วยเหลือจากคุณสักหน่อย’ จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของรูปภาษาระหว่างผู้บอกภาษาเพศชายและผู้บอกภาษาเพศหญิง (Gray, 2012, pp. 77-78)

ส่วนงานวิจัยภายในประเทศ เช่น งานวิจัยของ พนิดา ธนานันท์ (2545) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียง [ร] , [ล] ในตำแหน่งพยัญชนะต้นของการพูดและการเขียนสะกดคำในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า วจนลีลาการพูดเป็นทางการ ผู้บอกภาษาเพศชายและผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรเสียง [ร] , [ล] หรือรูปแปรที่ถูกต้องแตกต่างกัน โดยผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร [ร] , [ล] หรือรูปแปรที่ถูกต้องมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย วจนลีลาการพูดไม่เป็นทางการพบว่าผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรเสียง [ร] , [ล] หรือรูปแปรที่ถูกต้องน้อยกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงและในวจนลีลาภาษาเขียนพบว่า ผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร [ร] , [ล] หรือรูปแปรที่ถูกต้องมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายเช่นเดียวกัน (พนิดา ธนานันท์, 2545, น. 100-101)

ดังนั้นจากงานวิจัยข้างต้นทำให้เห็นว่า เพศเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเลือกใช้รูปภาษา โดยเฉพาะผู้บอกภาษาเพศชายและผู้บอกภาษาเพศหญิงที่จะมีการใช้รูปภาษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำปัจจัยด้านเพศมาวิเคราะห์ปรากฏการณ์การแปรเสียงในงานวิจัยนี้

3. ปัจจัยด้านวัจนลีลา

แชมเบอร์สและคณะ (Chambers et al., 2001) กล่าวว่า การเปลี่ยนวัจนลีลาที่ก่อให้เกิดรูปภาษาที่หลากหลายเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนวัจนลีลาโดยเจตนา (deliberate) ที่ผู้บอกภาษาตระหนักถึงการใช้ภาษาในการสนทนา การเปลี่ยนวัจนลีลาในช่วงสั้น (short-lived) ที่ผู้บอกภาษาเปลี่ยนจากรูปภาษาที่เป็นทางการ (formal interview) สู่รูปภาษาพูด (vernacular style) การเปลี่ยนวัจนลีลาโดยแพร่หลาย (extensive) ที่ส่งผลต่อรูปภาษาของผู้พูดในชีวิตประจำวัน และการเปลี่ยนวัจนลีลาในช่วงยาว (long-term) ที่แสดงลักษณะเฉพาะของผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่ม (Chambers et al., 2001, p. 376)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 2015) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้หน่วยคำ -yo และหน่วยคำ -supnita ของผู้บอกภาษาชาวเกาหลีสืบพบว่า ในสถานการณ์ที่ต่างกัน ผู้บอกภาษามีการใช้วัจนลีลาที่ต่างกัน โดยในบริบทที่มีความเป็นทางการสูง ผู้บอกภาษาจะเลือกใช้หน่วยคำ -supnita มากที่สุด เพราะเป็นหน่วยคำที่แสดงถึงความเคารพและสุภาพมากกว่า แตกต่างจากหน่วยคำ -yo ที่มักจะถูกใช้กับบริบทที่มีความเป็นทางการน้อยหรือเป็นการพูดคุยทั่วไป (Brown, 2015, pp. 55-57)

นอกจากนี้ยังพบงานของลาบอฟ (Labov, 1966, อ้างถึงใน Llamas et al., 2006, p. 95) พบว่าวัจนลีลาเกิดจากอิทธิพลในความใส่ใจรูปแบบการพูดของผู้บอกภาษาที่ต้องการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จึงทำให้เกิดวัจนลีลาที่ต่างกันไป ซึ่งลาบอฟเชื่อว่าเมื่อสนทนาเรื่องทั่วไป เราจะใช้รูปภาษาพูด เพราะไม่ได้ใส่ใจรูปแบบภาษาที่ใช้มากนัก โดยเรียกวัจนลีลานี้ว่าวัจนลีลาเป็นกันเอง แต่ถ้าเราอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นทางการมากขึ้น เช่น สถานการณ์ถาม-ตอบ สถานการณ์การประชุม หรือในสถานการณ์ที่เราต้องอ่านรายการศัพท์หรืออ่านคู่มือเทียบเสียงที่มีความแตกต่างกันในคำหนึ่งคำเพียง 1 เสียง เช่น คำว่า batter และ better ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการคำนึงถึงรูปภาษาที่ใช้มากยิ่งขึ้น โดยเรียกวัจนลีลานี้ว่า วัจนลีลาแบบระมัดระวัง เพราะต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาดใด ๆ ในการออกเสียง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำปัจจัยด้านวัจนลีลามาศึกษาปรากฏการณ์การแปรเสียงในงานวิจัยนี้

เพราะฉะนั้นในงานนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกวิจัยปัจจัยทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ รายได้ เพศ และวัฒนธรรม ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางเลือกออกเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ของผู้บอกภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้วิจัยเลือกประชากรจากพนักงานบริษัทมหาชนแห่งหนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมีความหลากหลายทางด้านรายได้และเพศที่ครอบคลุมเงื่อนไขของปัจจัยที่ผู้วิจัยกำหนด ได้แก่ ด้านรายได้แบ่งออกเป็น รายได้ต่ำ รายได้ปานกลาง รายได้สูง ซึ่งเกณฑ์การกำหนดช่วงรายได้ที่นำมาวิจัย ผู้วิจัยอ้างอิงจากเกณฑ์ช่วงเงินเดือนของพนักงานบริษัทแห่งนี้ที่มีพนักงานทั้งหมด 20,000 คน และสามารถแบ่งเกณฑ์ช่วงเงินเดือนออกเป็น 3 ช่วง ส่วนด้านเพศแบ่งออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง โดยใช้วิธีการคัดเลือกผู้บอกภาษาตามความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 140 คน

2. คำภาษาไทยที่มีการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ จำนวน 10 คำ ได้แก่ สัปดาหฺ์ ปราบฏการณฺ์ ศีลธรรม จิตวิทยา ปรัชญา อุดมการณฺ์ กลวิธี เพชรบุรี มนุษยสัมพันธ์ และคุณประโยชน์³ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการเลือกใช้คำภาษาไทยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 คัดเลือกคำภาษาไทยที่พบและคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน

2.2 นำคำภาษาไทยที่คัดเลือกไว้ซึ่งสามารถออกเสียงได้ 2 แบบ คือ การแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ไปตรวจสอบการออกเสียงในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2554 เพื่อความเที่ยงตรง

2.3 หลังจากนั้นจึงนำคำดังกล่าวไปพิจารณาความถี่จากคลังข้อมูล

³ คำว่า คุณประโยชน์ ไม่ปรากฏความถี่การใช้จากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ เนื่องจากความถี่การใช้อาจปรากฏในการใช้ภาษาประเภทอื่นที่นอกเหนือจาก 6 ประเภทข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าความถี่การใช้ของคำว่า คุณประโยชน์ อาจใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือในรูปแบบของภาษาเขียน ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ในการวิจัย

ภาษาไทยแห่งชาติ (TNC: Thai National Corpus) (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563) และนำเฉพาะคำที่มีความถี่สูงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างคำ

ภาพที่ 1: ตารางแสดงความถี่การใช้กลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563)

	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
กลวิธี	707	11	21	32	452	1	190
TOTAL	707	11	21	32	452	1	190
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
จิตวิทยา	1916	48	67	183	1426	91	101
TOTAL	1916	48	67	183	1426	91	101
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
ปรัชญา	1815	89	175	400	842	3	306
TOTAL	1815	89	175	400	842	3	306
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
ปรากฏการณ์	2503	39	194	414	1665	2	189
TOTAL	2503	39	194	414	1665	2	189
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
เพชรบุรี	546	20	162	191	71	6	96
TOTAL	546	20	162	191	71	6	96
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
มนุษยสัมพันธ์	155	26	8	26	70	3	22
TOTAL	155	26	8	26	70	3	22
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
ศีลธรรม	2347	50	83	396	1459	96	263
TOTAL	2347	50	83	396	1459	96	263
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
สืปดาห์	3252	423	1249	739	460	26	355
TOTAL	3252	423	1249	739	460	26	355
	TOT	FICTION	NEWSPAPER	NON-ACADEMIC	ACADEMIC	LAW	MISC
อุดมการณ์	1811	60	111	262	1325	3	50
TOTAL	1811	60	111	262	1325	3	50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการแทรกและไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ และเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลการแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ซึ่งรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือสำหรับวันลีลาเป็นทางการ และเครื่องมือสำหรับวันลีลาไม่เป็นทางการ โดยเครื่องมือสำหรับวันลีลาเป็นทางการเป็นการอ่านบัตรรายการคำ ความสูงขนาด 29.7 เซนติเมตร และความยาวขนาด 21 เซนติเมตร (ขนาด A4) ฟอนต์

Angsana New ขนาด 140 ซึ่งบัตรรายการคำจะประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทยที่เลือกไว้ จำนวน 10 คำ ผู้วิจัยจะบอกถึงสถานการณ์ให้ผู้บอกภาษาฟังและชูปบัตรรายการคำเพื่อให้ผู้บอกภาษาอ่านออกเสียง เช่น

ผู้วิจัย : ผู้บริหารกล่าวถึงการกระทำที่สื่อถึงการทุจริตภายในองค์กร ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ผิด_____ โดยผู้ที่กระทำการที่สื่อถึงการทุจริตจะต้องได้รับโทษอย่างร้ายแรง

ผู้บอกภาษา จะต้องออกเสียงคำว่า **ศีลธรรม** ที่สามารถออกเสียงได้ 2 แบบ คือ สิ้น-ละ-ท่า [si:n.la.t^ham] ที่มีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ และ สิ้น-ท่า [si:n.t^ham] ที่ไม่มีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์

ส่วนเครื่องมือสำหรับวินิจฉัยไม่เป็นทางการจะเป็นการสนทนา ถาม - ตอบ จำนวน 10 คำถาม โดยผู้วิจัยจะถาม และผู้บอกภาษาจะตอบ ซึ่งลักษณะคำถามจะเป็นคำถามที่บ่งชี้ถึงกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย และแต่ละคำถามจะประกอบด้วย 2 ตัวเลือก คือ คำลวง 1 คำ และกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย 1 คำ เช่น

ผู้วิจัย : ถ้าอยากจะศึกษาเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ เราควรจะเลือกศึกษาในสาขาวิชาอะไร

ผู้บอกภาษา จะต้องเลือกตัวเลือก ระหว่าง ก.วิศวกรรมศาสตร์ (คำลวง) และ **ข.จิตวิทยา** (กลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย) ซึ่งคำว่า **จิตวิทยา** สามารถออกเสียงได้ 2 แบบ คือ จิต-ตะ-วิด-ทะ-ยา [teit.ta.wit.t^ha.ja:] ที่มีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ และ จิต-วิด-ยา [teit.wit.ja:] ที่ไม่มีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลการแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนบันทึกข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บอกภาษา ได้แก่ ชื่อ - นามสกุล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แขนก และช่วงรายได้ ส่วนที่ 2 เป็นส่วนบันทึกข้อมูลการแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ โดยผู้วิจัยจะทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับการออกเสียงของผู้บอกภาษาซึ่งจะบันทึกข้อมูลของการออกเสียงโดยใช้การฟัง

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ในเบื้องต้นผู้วิจัยจะหาผู้บอกภาษาที่เป็นคนไทยเจ้าของภาษาที่ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน เกิดและมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครไม่เคยย้ายไปอยู่ภูมิลำเนาอื่น และจะต้องไม่มีความบกพร่องทางอวัยวะที่ใช้สำหรับการออกเสียง เมื่อได้ผู้บอกภาษาที่มีคุณลักษณะตรงกับที่ตั้งไว้แล้ว ผู้วิจัยจะทักทาย แนะนำตัว และบอกกับผู้บอกภาษาเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลเรื่องการออกเสียง

2. เมื่อผู้บอกภาษายินยอมเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ผู้วิจัยจะให้เอกสารชี้แจงผู้บอกภาษา (Participant Information Sheet) เพื่อชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติม และหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed Consent Form) เพื่อให้ผู้บอกภาษากรอกข้อมูลส่วนตัวและเซ็นยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บอกภาษาลงแบบบันทึกข้อมูล

4. ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลด้วยการสนทนา ถาม - ตอบ โดยผู้วิจัยจะถาม และผู้บอกภาษาจะตอบ ซึ่งลักษณะคำถามจะเป็นคำถามที่บ่งชี้ถึงกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย และแต่ละคำถามจะประกอบด้วย 2 ตัวเลือก คือ คำลวง 1 คำ และกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย 1 คำ เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียง ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลที่ได้อิงแบบบันทึกข้อมูลการออกเสียงในวันลילהไม่เป็นทางการ

5. หยุดพักเป็นเวลา 5 นาที เพื่อเตรียมสำหรับการเก็บข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6. ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลด้วยการอ่านบัตรรายการคำ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงสถานการณ์จำนวน 10 สถานการณ์ ซึ่งจะอธิบายสถานการณ์นั้นให้ผู้บอกภาษาฟัง แล้วค่อยๆอ่านรายการคำที่สัมพันธ์กับสถานการณ์ให้ผู้บอกภาษาดู เมื่อผู้บอกภาษาอ่านออกเสียงผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลที่ได้อิงแบบบันทึกข้อมูลการออกเสียงในวันลילהเป็นทางการ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ 3 วิธี คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์ทีเทส (Independent Samples t-test) และการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test)

เพื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทยแต่ละคำ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 10 คำผ่านโปรแกรมสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science) รุ่น 22

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจะแบ่งส่วนการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 คือ ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านรายได้ที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ส่วนที่ 2 คือ ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านเพศที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ทีเทส (Independent Samples t-test) และส่วนที่ 3 คือ ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านวันจันลีลา ซึ่งในแต่ละส่วนผู้วิจัยจะแทรกผลการวิเคราะห์ไคแอสควร์ (Chi-Square) เข้าไปภายหลังจากการวิเคราะห์ทั้ง 3 ข้างต้น

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านรายได้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ของช่วงรายได้ ทั้ง 3 กลุ่ม คือ รายได้ต่ำ รายได้ปานกลาง และรายได้สูง ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ ผลการวิจัยการแปรเสียงปัจจัยด้านรายได้ในวันจันลีลาเป็นทางการและผลการวิจัยการแปรเสียงปัจจัยด้านรายได้ในวันจันลีลาไม่เป็นทางการ

ตารางที่ 1: การแปรเสียงปัจจัยด้านรายได้ในวันจันลีลาเป็นทางการ

การแปรเสียง	ช่วงรายได้	N	\bar{x}	SD
แทรกเสียง CV	รายได้ต่ำ	59	4.22	2.229
	รายได้ปานกลาง	44	5.39	2.499
	รายได้สูง	37	5.84	2.115
	รวม	140	5.01	2.378
ไม่แทรกเสียง CV	รายได้ต่ำ	59	5.78	2.229
	รายได้ปานกลาง	44	4.61	2.499
	รายได้สูง	37	4.16	2.115
	รวม	140	4.99	2.378

ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านรายได้ในวัจนลีลาเป็นทางการ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ($\bar{X} = 5.01$) และไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ($\bar{X} = 4.99$) ไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยที่ได้สามารถบอกได้ว่า ผู้บอกภาษารายได้สูง ($\bar{X} = 5.84$, SD = 2.115) แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ปานกลาง ส่วนผู้บอกภาษารายได้ต่ำ ($\bar{X} = 4.22$, SD = 2.229) จะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์น้อยที่สุด และนิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด ($\bar{X} = 5.78$, SD = 2.229) ในการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการแปรเสียงในวัจนลีลาเป็นทางการที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เพียง 2 คำ คือ คำว่า มนุษย์สัมพันธ์ ($p=.000$) และปรากฏการณ์ ($p=.029$)

ตารางที่ 2: การแปรเสียงปัจจัยด้านรายได้ในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ

การแปรเสียง	ช่วงรายได้	N	\bar{X}	SD
แทรกเสียง CV	รายได้ต่ำ	59	3.25	1.667
	รายได้ปานกลาง	44	4.05	1.656
	รายได้สูง	37	4.51	2.155
	รวม	140	3.84	1.868
ไม่แทรกเสียง CV	รายได้ต่ำ	59	6.75	1.667
	รายได้ปานกลาง	44	5.95	1.656
	รายได้สูง	37	5.49	2.155
	รวม	140	6.16	1.868

ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านรายได้ในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ($\bar{X} = 3.84$) และไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ($\bar{X} = 6.16$) แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถบอกได้ว่า ผู้บอกภาษารายได้สูง ($\bar{X} = 4.51$, SD = 2.155) แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ปานกลาง ส่วนรายได้ต่ำ ($\bar{X} = 3.25$, SD = 1.667) จะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์

น้อยที่สุด และนิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด ($\bar{X} = 6.75$, $SD = 1.667$) ส่วนการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการแปรเสียงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 4 คำ คือ มนุษย์สัมพันธ์ ($p=.001$) อุดมการณ์ ($p=.014$) จิตวิทยา ($p=.016$) และคำว่า สปีดาร์ ($p=.036$)

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านเพศ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ของเพศ ทั้ง 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ ผลการวิจัยการแปรเสียงปัจจัยด้านเพศในวัจนลีลาเป็นทางการ และผลการวิจัยการแปรเสียงปัจจัยด้านเพศในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ

ตารางที่ 3: การแปรเสียงปัจจัยด้านเพศในวัจนลีลาเป็นทางการ

การแปรเสียง	เพศ	N	\bar{X}	SD
แทรกเสียง CV	ชาย	67	4.98	2.573
	หญิง	73	5.01	2.188
ไม่แทรกเสียง CV	ชาย	67	5.01	2.573
	หญิง	73	4.98	2.188

ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านเพศในวัจนลีลาเป็นทางการ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่พบของเพศทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถบอกได้ว่า เพศหญิง ($\bar{X} = 5.01$, $SD = 2.188$) จะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.98$, $SD = 2.573$) ส่วนเพศชาย ($\bar{X} = 5.01$, $SD = 2.573$) จะไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 4.98$, $SD = 2.188$) ส่วนการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการแปรเสียงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 คำ คือ คำว่า กลวิธี ($p=.024$)

ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านเพศ – วัจนลีลาไม่เป็นทางการ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่พบของเพศทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยผลการวิจัยที่ได้พบว่า ผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิงนิยมออกเสียงไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าแทรกเสียง CV

ระหว่างพยางค์ โดยเฉพาะผู้บอกภาษาเพศหญิง ($\bar{X} = 3.95$, SD = 1.661) จะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 3.65$, SD = 2.026) ส่วนการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการแปรเสียงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 คำ คือ คำว่า มนุษย์สัมพันธ์ ($p=.038$)

ตารางที่ 4: การแปรเสียงปัจจัยด้านเพศในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ

การแปรเสียง	เพศ	N	\bar{X}	S.D.
แทรกเสียง CV	ชาย	67	3.65	2.026
	หญิง	73	3.95	1.661
ไม่แทรกเสียง CV	ชาย	67	6.34	2.026
	หญิง	73	6.04	2.661

ส่วนที่ 3 ผลการวิจัยการแปรเสียงของปัจจัยด้านวัจนลีลา เนื่องจากในปัจจัยด้านวัจนลีลา ผู้วิจัยมิได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเดียวกับปัจจัยด้านรายได้และปัจจัยด้านเพศ ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิจัยจากความถี่ของการออกเสียงจากทั้ง 2 วัจนลีลา

ตารางที่ 5: การแปรเสียงของปัจจัยด้านวัจนลีลา

การแปรเสียง	วัจนลีลาเป็นทางการ		วัจนลีลาไม่เป็นทางการ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
แทรกเสียง CV	712	50.8	550	39.2
ไม่แทรกเสียง CV	688	49.1	850	60.7
รวม	1400	100.0	1400	100.0

ผลการวิจัยการแปรเสียงจากปัจจัยด้านวัจนลีลา พบว่า การแปรเสียงแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาเป็นทางการ มีจำนวน 712 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.8 ซึ่งมากกว่าการแปรเสียงแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ จำนวน 550 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.2 ส่วนการไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาเป็นทางการมี

จำนวน 688 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.1 ซึ่งน้อยกว่าการแปรเสียงไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาไม่เป็นทางการ จำนวน 850 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.7

ดังนั้นการแปรเสียงแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาเป็นทางการมีความถี่มากกว่าวัจนลีลาไม่เป็นทางการ ส่งผลให้การแปรเสียงไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในวัจนลีลาไม่เป็นทางการมีความถี่มากกว่าวัจนลีลาเป็นทางการ

ส่วนการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า วัจนลีลาที่มีความสัมพันธ์กับการแปรเสียงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คำ คือ คำว่า สัปดาห์ ($p=.000$) ปราบฏการณ์ ($p=.000$) อุดมการณ์ ($p=.002$) เพชรบุรี ($p=.000$) และ มนุษย์สัมพันธ์ ($p=.031$)

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนอภาพรวมผลการวิจัยของทั้ง 3 ปัจจัย ไม่ว่าจะ เป็นปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านวัจนลีลา ที่ส่งผลต่อการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านรายได้ พบว่า รายได้ส่งผลต่อการแปรเสียงในระดับสถิติ .05 ซึ่งผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูงจะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าผู้บอกภาษารายได้ต่ำ และผู้บอกภาษารายได้ต่ำนิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเพศ พบว่า เพศส่งผลต่อการแปรเสียงในระดับสถิติ .05 ซึ่งผู้บอกภาษาเพศชายนิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ แต่ผู้บอกภาษาเพศหญิงจะนิยมแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านวัจนลีลา พบว่า ในวัจนลีลาเป็นทางการ ผู้บอกภาษานิยมแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ และเมื่อวัจนลีลาเปลี่ยนเป็นวัจนลีลาไม่เป็นทางการ ผู้บอกภาษานิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 4 ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทย จำนวน 10 คำ ในทุกปัจจัยทางสังคม สรุปได้ว่า คำว่า ศีลธรรม พบการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด เช่นเดียวกับการออกเสียงคำว่า สัปดาห์ ปราบฏการณ์ อุดมการณ์ และ เพชรบุรี พบความถี่การไม่แทรก

เสียง CV ระหว่างพยางค์มากที่สุด ส่วนคำว่า จิตวิทยา ปรัชญา กลวิธี มนุษยสัมพันธ์ และคุณประโยชน์ พบความถี่การแปรเสียงทั้งแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ที่ใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมด้านรายได้ที่มีอิทธิพลต่อการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ พบว่าผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูงจะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าผู้บอกภาษารายได้ต่ำอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถอธิบายผ่านงานวิจัยของอาบิตบอล (Abitbol et al., 2018) ที่กล่าวถึงความคล้ายคลึง (Homophily) ของคนที่อยู่ในชนชั้นทางสังคมเดียวกันหรือใกล้เคียงกันจะมีผลต่อการใช้ภาษา ซึ่งชนชั้นทางสังคมจะผันแปรตามช่วงรายได้ทำให้ผลการวิจัยของผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน จากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาที่ประกอบอาชีพผู้บริหารและพนักงานบริษัทมักจะใช้รูปภาษาในลักษณะเดียวกันเป็นส่วนมาก แต่ผู้บอกภาษารายได้ต่ำที่ประกอบอาชีพ ค้าขาย ลูกจ้าง พนักงานรักษาความสะอาด พนักงานรักษาความปลอดภัย และอื่น ๆ พบลักษณะรูปภาษาที่แตกต่างออกไป ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1966, อ้างถึงใน Labov, 2006, p. 41-48) ที่กล่าวว่าผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูงจะระมัดระวังการใช้ภาษามากกว่าผู้บอกภาษารายได้ต่ำ ฉะนั้นในงานวิจัยนี้ค่านิยมการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าการไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในผู้บอกภาษารายได้ปานกลางและรายได้สูงอาจเป็นผลจากความเข้าใจที่ว่าการใช้พยางค์ยาว (การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์) จะแสดงให้เห็นถึงความระมัดระวังในการใช้ภาษาของผู้บอกภาษาในสังคมแตกต่างจากการใช้พยางค์สั้น (การไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางสังคมด้านเพศที่มีอิทธิพลต่อการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ พบว่าผู้บอกภาษาเพศชายจะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์น้อยกว่าเพศหญิงและผู้บอกภาษาเพศหญิงจะแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าเพศชาย

ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของเกรย์ (Gray, 2012) และ พนิดา ธนานันท์ (2545) ที่ว่าผู้บอกภาษาเพศชายมีแนวโน้มจะตระหนักถึงรูปภาษาน้อยกว่าเพศหญิงที่ตระหนักถึงรูปภาษาที่เป็นทางการไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม กล่าวคือ ในงานวิจัยนี้ผู้บอกภาษาเพศชายนิยมไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ในทุกวลี โดยรูปภาษาที่ใช้เป็นรูปภาษาที่มีการออกเสียงคำที่มีพยางค์น้อยกว่า (การไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์) เพื่อร่นเวลาในการออกเสียงหรือการสนทนาให้จบเร็วที่สุดแตกต่างจากผู้บอกภาษาเพศหญิงที่ไม่ว่าจะอยู่ในวลีใดเป็นทางการหรือวลีใดไม่เป็นทางการก็มักจะออกเสียงพยางค์ยาวอยู่เสมอ (การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์)

ผลการวิจัยจาก 2 ปัจจัยข้างต้น พบลักษณะที่เหมือนกัน คือ ผู้บอกภาษารายได้ปานกลาง รายได้สูงและผู้บอกภาษาเพศหญิงนิยมแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ เนื่องจากค่านิยมการออกเสียงพยางค์ยาว (การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์) ที่บ่งบอกความเป็นทางการหรือความระมัดระวังของการใช้ภาษาจะมากกว่าการออกเสียงพยางค์สั้น (การไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์) ที่บ่งบอกความไม่เป็นทางการหรือความไม่ระมัดระวังของการใช้ภาษา สอดคล้องกับงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 2015) ที่พบว่าผู้บอกภาษาเลือกใช้หน่วยคำ -yo ที่ออกเสียงสั้นในวลีใดไม่เป็นทางการ แตกต่างจากการเลือกใช้หน่วยคำในวลีใดเป็นทางการ ผู้บอกภาษาจะเลือกใช้หน่วยคำ -supnita ซึ่งมีความหมายเดียวกับหน่วยคำ -yo แต่จะออกเสียงยาวกว่า เพื่อแสดงความเป็นทางการและให้เกียรติต่อคู่สนทนา

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางสังคมด้านวลีใดที่มีอิทธิพลต่อการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ จากการศึกษาเอกสารด้านวลีใดไม่เป็นงานวิจัยของ แชมเบอร์สและคณะ (Chambers et al., 2001) และลาบอฟ (Labov, 1966, อ้างถึงใน Labov, 2006, pp. 141-142) สรุปไปในทางเดียวกันว่า วลีใดส่งผลต่อการเลือกใช้รูปภาษาของผู้พูด ทำให้เมื่อบริบทเปลี่ยนไปผู้บอกภาษาจะใช้รูปภาษาที่เปลี่ยนไป โดยปรับเปลี่ยนรูปภาษาให้สอดคล้องกับวลีใด เช่นเดียวกับงานวิจัยในอดีตของบราวน์ (Brown, 2015) ที่ผู้บอกภาษามีการเลือกใช้หน่วยคำแตกต่างไปตามบริบท ดังนั้นผลการวิจัยในงานนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น เนื่องจากในวลีใดไม่เป็นทางการผู้บอกภาษานิยมไม่แทรกเสียง CV

ระหว่างพยางค์มากกว่าแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์แตกต่างกันอย่างชัดเจน ในทางกลับกันเมื่อเป็นวัจนลีลาเป็นทางการ ผู้บอกภาษามีการปรับเปลี่ยนรูปภาษา ทำให้พบความถี่การแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากขึ้น จนมีความถี่ใกล้เคียงกันระหว่างรูปแปรเสียงทั้ง 2 แบบ

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในภาพรวม คนส่วนใหญ่นิยมแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์เมื่อตระหนักได้ว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเป็นทางการ แต่เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ ในบางครั้งก็มีการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงทั้งแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์และไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ทั้งนี้การแปรเสียงที่พบในงานวิจัยนี้อาจมีอิทธิพลจากรูปภาษาในยุคปัจจุบันที่เน้นความสะดวกในการออกเสียงหรือการประหยัดเวลาในการสนทนา เช่น ในคำว่า สัปดาห์ [sap.pa.da:]/[sap.da:] จากงานวิจัยพบความถี่ในการออกเสียง สับ-ดา มากถึงมากที่สุด ซึ่งไม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ ทำให้ผู้บอกภาษามีการปรับเปลี่ยนรูปภาษาที่ใช้แตกต่างจากยุคก่อน ซึ่งการลดการออกเสียงพยางค์ ในทางภาษาศาสตร์เรียกว่า การตัดคำ (clipping) โดยเป็นการออกเสียงคำให้สั้นลง (การลดพยางค์/พยางค์สั้น) แต่ยังคงความหมายเดิม เช่น ในภาษาอังกฤษ คำว่า advertisement ตัดเหลือเพียง ad, คำว่า brassiere ตัดเหลือเพียง bra และคำว่า refrigerator ตัดเหลือเพียง fridge เป็นต้น (Aronoff & Fudeman, 2011, p. 122)

นอกจากนี้ จากการสังเกตการใช้ภาษาในปัจจุบันเห็นได้ว่าลักษณะการใช้ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ทั้งคำศัพท์ที่เกิดขึ้นใหม่ และการออกเสียงที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นตามบริบทการใช้ภาษา ดังนั้นจากผลการวิจัยที่พบสามารถนำมาคาดคะเนการแปรเสียงในอนาคตได้ดังนี้ คำว่า ศีลธรรม จะมีการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์เพียงแบบเดียว เช่นเดียวกับการออกเสียงคำว่า สัปดาห์ ปราบฏการณั์ อุดมการณั์ และ เพชรบุรี ทั้ง 4 คำนี้จะมีเพียงการไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ส่วนคำว่า จิตวิทยา ปรัชญา กลวิธี มนุษยสัมพันธ์ และ คุณประโยชน์ ทั้ง 5 คำนี้ในอนาคตยังคงพบการแปรเสียงที่มีทั้งการแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ เนื่องจากความถี่ของการออกเสียงมีความใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่างคำภาษาไทยในการวิจัยนี้ ในปัจจุบันสามารถออกเสียงได้ 2 แบบ แต่คำว่า สัปดาห์ ปราบฏการณร์ อุดมการณร์ และ เพชรบุรี มีแนวโน้มที่จะไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์มากกว่าแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ ซึ่งในอนาคตอาจทำนายได้ว่าจะไม่พบการแทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์เลยก็เป็นได้ แต่ในอนาคตอาจเกิดรูปแปรเสียงใหม่ เนื่องจากภาษายังมีการใช้อยู่จึงอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ส่วนการวิจัยในครั้งต่อไปควรเลือกปัจจัยทางสังคมมาใช้ในการวิจัยมากขึ้น เช่น อาชีพ หรือผู้บอกภาษาที่มีความหลากหลายทางเพศ/LGBTQ+ เพื่อดูว่าปัจจัยทางสังคมที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ส่งผลต่อการแปรเสียงแทรกหรือไม่แทรกเสียง CV ระหว่างพยางค์ หรือไม่ อย่างไร

รายการอ้างอิง

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี* <http://ling.arts.chula.ac.th/ThaiConc/>
- นิตยา กาญจนวรรณ. (2560). *ปัญหาการใช้ภาษาไทย=Problem in Thai usage*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พนิดา ธนนันท์. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของ ร, ล ในการเขียนและการเขียนสะกดคำ: การศึกษาแนวภาษาศาสตร์สังคม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554*. นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- Abitbol, J. L., Karsai, M., Magu e, J. - P., Chevrot, J. - P., & Fleury, E. (2018). *Socioeconomic dependencies of linguistic patterns in Twitter: A multivariate analysis*. <https://arxiv.org/abs/1804.01155>
- Aronoff, M., & Fudeman, K. (2011). *What is morphology?* (2nd ed.). Wiley-Blackwell.

- Brown, L. (2015). Revisiting “polite” -yo and “deferential” -supnita speech style shifting in Korean from the viewpoint of indexicality. *Journal of Pragmatics*, 79, 43-59.
- Chambers, J. K.; Schilling-Estes, N., & Trudgill, P. (2001). *The handbook of language variation and change*. Blackwell.
- Gray, J. (2012). *Men are from Mars, women are from Venus: The classic guide to understanding the opposite sex*. HarperCollins.
- Labov, W. (2006). *The social stratification of English in New York City*. Cambridge University Press.
- Llamas, C., Mullany, L., & Stockwell, P. (Eds.) (2006). *The Routledge companion to sociolinguistics*. Routledge.